

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

How about work demands, recovery, and health? A neuroendocrine field study during and after work

Sluiter, J.K.

Publication date
1999

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Sluiter, J. K. (1999). *How about work demands, recovery, and health? A neuroendocrine field study during and after work*. [Thesis, fully internal, Universiteit van Amsterdam]. Coronel Institute for Occupational and Environmental Health.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Dankwoord

How about verleden en toekomst ?

Flexibel omgaan in het plannen van je levensdoel(en) blijkt een kunst op zich. Toen ik namelijk zeven jaar geleden aan mijn omgeving mededeelde dat ik mijn ontslag nam als fysiotherapeute en psychologie ging studeren, herinnerde mijn familie me aan het feit dat ik altijd geroepen had nooit naar de universiteit te willen gaan. Toen ik drie jaar geleden bij het Coronel Instituut kwam werken gaf ik gelijk aan geen plannen te hebben om ooit een promotie onderzoek te gaan uitvoeren. Op dit moment zal niemand mij dus horen zeggen wat de volgende stap in mijn carrière niet zal zijn!

How about herstel tijdens het promotie-proces ?

Of de neuro-endocriene balans van een promovendus tijdens het verzamelen en verwerken van data voor onderzoek, zoals in dit proefschrift beschreven staat, nog als balans omschreven kan worden valt te betwijfelen. Desondanks ben ook ik erin geslaagd een proefschrift af te ronden zonder al te veel gevolgen voor mijn gezondheid, ten minste niet te veel voelbare gevolgen op de korte termijn; uitspraken over de zichtbare gevolgen laat ik graag aan anderen over.

Ook uit dit proefschrift is naar voren gekomen dat de sociale relaties op het werk een rol spelen in de subjectief ervaren gezondheidstoestand. Mijn sociale relaties op het werk hebben dus kennelijk ook bijgedragen aan mijn persoonlijke gezondheidstoestand en daarom wil ik graag enkele van deze sociale relaties eerst bedanken:

How about de sociale relatie met de leidinggevenden ?

Allereerst een woord van dank aan mijn (co) promotoren Professor Monique Frings-Dresen, Dr Allard van der Beek, en Professor Theo Meijman.

Theo, alhoewel op enige afstand, ben ik blij en trots dat je mijn promotor was. Je aanvullingen en kritiek op het geschrevene werden soms niet altijd even goed door me verdragen op het moment van binnenkomst, maar wel geapprecieerd!

De muren van kamer K0-069 in het AMC waren soms te dun voor de wekelijkse besprekingen met Allard en Monique. Dit gold gelukkig niet alleen voor verheven stemmen maar ook voor de lachsalvo's.

Allard, ik wist niet dat er zoveel puntjes op welke 'i' dan ook konden staan! Niet alleen tekstueel werden er punten op de 'i' gezet aangezien er ook heel wat bediscussieerd is in de afgelopen 2,5 jaar. Ons gevoel voor humor vierde gelukkig meestal hoogtij. Op drie november zit je voor de eerste keer op de "bank aan de andere kant" in de kerk. Ik hoop dat je daar nog bij vele anderen zult zitten en hen ook terzijde zult staan, maar bedenk wel: "Change is not only taking the bends in the road, but also turning in time".

Last maar eigenlijk first, Monique: Ik weet zeker dat alle promovendi in Nederland trots en blij zouden zijn met zo'n promotor! Ik heb de afgelopen jaren veel van je geleerd op meerdere gebieden. Je invoelend vermogen en zakelijk instinct zijn ons in de afgelopen jaren beiden denk ik van pas gekomen doordat je inzag dat ik ' bezig gehouden moet worden' om goed te blijven presteren. Met je Gymnasium achtergrond zullen de (vertaalde) woorden van Aristoteles: " We are what we repeatedly do", je bekend in de oren klinken. Het aantal weddenschappen dat we afsloten valt hier, geloof ik, ook onder! Bedankt voor het getoonde vertrouwen en ik weet zeker dat er in de toekomst nog veel valt te veroveren.

How about de sociale relatie met de collega's ?

Van de collega's bij het Coronel Instituut / AMC wil ik graag wat meer namen noemen. Allereerst Josien Coppoolse die na haar stage in het Touringcar Project ook van onschatbare waarde is geweest bij het helpen verzamelen van de meeste andere data. Josien, ik weet niet hoeveel plaspotten, telpotjes, etiketten, formulieren, en batterijen we verwerkt hebben, maar volgens mij waren ze bijna ontelbaar. We hebben veel plezier gehad maar ook veel meegemaakt. Ook Selma Bassie, Janneke Brouwer, Paul Kuijer en Marco Hoozemans hebben hun stenen of steentjes bijgedragen, waarvoor dank.

De analisten op het laboratorium kregen vervolgens te maken met die enorme hoeveelheden urine, zij het in kleine potjes. Onze drie s-en Suzanne, Sharda, en Sijmen: Bedankt voor jullie precisie en inzet! De kwaliteits controle ontbrak gelukkig ook niet. Ook een dankjewel aan Siem Heisterkamp die mij bij de multilevel analyses terzijde stond.

De collega's van het 'koffieclubje' en onze Coronel-rotsen in de branding, Miep en Els, wil ik ook graag bedanken voor de steun en gezelligheid tussendoor.

Tenslotte een woord gericht tot mijn 'gast' collega Kathleen Rest: Kathleen, thank you for the mental support you gave me during the end of this project, de 'gezelligheid' during our (and my other) SALTSA project, and your patience in answering my questions about "English" as well as editing parts of this thesis. I wish you all the best in your new job at NIOSH.

How about een dankjewel voor de proefpersonen en de bedrijven ?

Dit proefschrift had niet bestaan zonder de medewerking van enkele bedrijven en inzet van alle proefpersonen, waarvoor dan ook grote dank. Bereid zijn om mee te doen aan een onderzoek is één, maar om de drie groepen goed met elkaar te kunnen vergelijken in dit soort onderzoek was het noodzakelijk dat de urine rond bepaalde tijdstippen op de dag 'geleverd' werd en bijna alle proefpersonen zijn hier ook wonderwel in geslaagd. Petje af! Voor alle medewerkers in de beroepen die onderzocht werden heb ik veel ontzag (gekregen). Een enkele herinnering is echter scherper op mijn netvlies blijven staan: Een busreis per touringcar naar Spanje is aan te raden, maar na vijf retourtjes binnen zes weken heb ik het toch even voor gezien gehouden. Balans training heb ik tijdens de spoedritten achter in de ambulances en staande achter op de vuilniswagens genoeg gehad; het is een hele kunst gebleken om continue te blijven observeren indien je óf op topsnelheid door Amsterdam óf aan één arm hangend achter op de vuilniswagen over een drempel gereden wordt.

How about de sociale relaties buiten de werk-omgeving ?

Naast de sociale relaties op het werk is de sociale omgeving buiten het werk in mijn geval ook uitermate van belang geweest om voldoende te kunnen herstellen na afloop van het werk. Dus 'last' maar zeker niet 'least', mijn sociale omgeving buiten het werk. Tanja en Bram: toen ik mij, ruim twee jaar geleden, realiseerde dat ik op de promotie-snelweg zat, vroeg ik of jullie dan mijn 'bescherm-engelen' wilden zijn. Het woord paranimf(e) hebben we daarna eigenlijk nog maar weinig gebruikt. De relativiteit van 'wetenschap bedrijven' werd me duidelijk als we samen aan het 'ontspannen' en 'ont-wikkelen' waren. De verzorgende rol is voor een dag omgedraaid: Ik ben blij en het geeft me een gerust gevoel dat jullie tijdens mijn 'wedstrijd' aan mijn zijde zullen zitten! Zulke vrienden wil iedereen wél, en: "Treasure the love that you receive above all. It will survive long after your gold and your good health have vanished".

How about een dankjewel voor de familie ?

Tot slot mijn familie die, alhoewel een groot deel helaas niet meer lieflijk aanwezig is, ook zeker bijgedragen hebben aan deze 'bend in the road' in mijn carrière. Een zichtbaar vollere eerste rij in de Lutherse Kerk was wel leuker geweest.

'Sis' Ineke: al sinds de "Deutscher Wortschatz" kan ik op je rekenen als ik weer eens in 'woord-nood' verkeer. Ik zal nu dus ook maar toegeven dat de klassieke tekstuele aanvullingen in dit proefschrift niet zelf opgezocht zijn. Jij bent mijn wetenschappelijke voorbeeld en ondanks het feit dat je de laatste jaren veel in het buitenland verbleef deed de e-mail of een telefoontje op het juiste moment toch wonderen.

Dicht bij huis ten slotte, Mama: Jij bent een voorbeeld van iemand die telkens in staat bleek te zijn het positieve uit het leven te halen, de humor ergens van in te kunnen zien, en ook in minder makkelijke tijden door te gaan. Datgene bereiken in het leven wat je graag wil, doe je, als je geluk hebt, niet alleen. Ik heb geluk. Je liefde, warmte, steun, interesse, en wonderlijke vermogen om altijd mee te denken zal ik nooit vergeten en daarom ook nooit hoeven missen!

